

การดำเนินงานสถานกักกันแห่งรัฐ (State Quarantine) อย่างมีประสิทธิภาพ
เพื่อลดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก สุรี อินทรชาติ
นายแพทย์ส่วนตรวจรักษา¹
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

วิทยาลัยการทัพบก
กันยายน 2564

เอกสารวิจัยเรื่อง การดำเนินงานสถานกักกันแห่งรัฐ (State Quarantine) อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
โดย พันเอก สุธี อินทรชาติ
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง รัชฎา ลักษณ์สิงหพันธุ์

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2564 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

ผลตรี

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

(มหาศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

ประธานกรรมการ

(นิพนธ์ บุญศิริ)

ผลตรี

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

(พจน์ เอมพันธุ์)

พันเอก

กรรมการ

(บริญญา ฉายะพงษ์)

พันเอกหญิง

กรรมการ

(รัชฎา ลักษณ์สิงหพันธุ์)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก สุรี อินทรชาติ
เรื่อง	การดำเนินงานสถานกักกันแห่งรัฐ (State Quarantine) อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
วันที่	กันยายน 2564 จำนวนคำ : 6,815 จำนวนหน้า : 19
คำสำคัญ	สถานกักกันแห่งรัฐ, โควิด 19
ขั้นความลับ	ไม่มีขั้นความลับ

การดำเนินการด้านสถานกักกันแห่งรัฐเป็นหนึ่งวิธีในการลดการติดเชื้อของโรคระบาดโควิด 19 มีขั้นตอนและวิธีการในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อจากคนไทยที่กับมาจากต่างประเทศ ปัจจุบันการดำเนินการกักตัวมีการดำเนินการที่มีความปลอดภัย สามารถแยกผู้ป่วยจากโรคระบาดโควิด 19 การดำเนินการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบการดำเนินการมีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้อง สามารถพัฒนาในปัจจัยต่างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงในการติดเชื้อโรคระบาด ของเจ้าหน้าที่เป็นสิ่งที่สำคัญ การวิเคราะห์ได้ข้อมูลด้านการพัฒนาของการจัดทำอุปกรณ์ ติดตามอาการและการพัฒนาระบบติดตามอาการแบบทันเวลา มีผลทำให้ผู้กักกันมีความปลอดภัยสูงขึ้น การดำเนินการมีผลต่อการลดจำนวนในการปฏิบัติงานทำให้ลดความเสี่ยงของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี และด้านงบประมาณหรือค่าใช้จ่าย เมื่อมีการพัฒนาได้ข้อเสนอที่กล่าวมาจะเป็นการลงทุนครั้งแรก แต่จะสามารถดำเนินการได้พร้อมกันทั่วประเทศ ลดค่าใช้จ่าย ในระยะยาว การพิจารณาการดำเนินการสถานกักกันแห่งรัฐถือเป็นข้อพิจารณาในการวางแผนในยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคงที่สำคัญและด้านการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรบุคคล ในการรับมือต่อภัยพิบัติด้านโรคระบาดเป็นอย่างดี การพัฒนาการรับมือด้านโรคระบาดด้วย การดำเนินการสถานกักกันแห่งรัฐ เป็นวิธีการที่มีขั้นตอนและมีรายละเอียด เมื่อการพัฒนาด้านอุปกรณ์และระบบการติดตามตัวเด็ก สามารถจะทำให้มีการนำไปใช้ได้จริงและมีผลต่อความปลอดภัยของผู้กักตัว และยังสามารถพัฒนาไปสู่การติดตามผู้สูงอายุหรือการลดค่าใช้จ่ายในการอนพักพื้นในโรงพยาบาล และโลกในอนาคตลดการอนพักพื้นในโรงพยาบาล

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Suthee Intharachat

TITLE: Effectiveness operation of Stat quarantine or reduce the presence of coronavirus 2019

DATE: September, 2021 **WORD COUNT :** 6,815 **PAGES :** 19

KEY TERMS: State quarantine, COVID 19

CLASSIFICATION: Unclassified

Implementing state detention is one of the ways to reduce the spread of the COVID-19 epidemic. This method prevent the spread of the infection from Thai people who come from abroad. Currently, quarantine operations are carried out in a secure manner and able to isolate patients from the COVID-19 epidemic. Conducting an analysis to know what factors are involved It can be developed in different factors to increase efficiency and reduce the risk of epidemic infection of the staff. The analysis obtained information on the development of the preparation of symptom monitoring devices and the development of a timely symptom monitoring system and higher security. The action of the budget or expenditure. Once developed, the above proposal will be the first investment. but will be able to operate simultaneously across the country reduce costs in the long term. Considering the implementation of a state detention facility is a planning consideration in the national strategy. important security aspects and human resource potential development in epidemic disasters as well. As the development of equipment and tracking systems improves. Can make it practical and affect the safety It could also be developed into tracking the elderly or reducing the cost of hospital stays.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ให้โอกาสในการปฏิบัติงานและเรียนรู้เรื่องการดำเนินการ
สถานกักกันแห่งรัฐ และให้โอกาสให้มีศึกษาหลักสูตรหลักประจำวิทยาลัยการทัพบก

วิทยาลัยการทัพบก ให้ความรู้ แนวความคิดและวิธีการในการวางแผนการการดำเนิน
ยุทธศาสตร์ของชาติ และเปิดโอกาสให้มีการทำงานวิจัยที่มีการวิเคราะห์จากข้อมูลจริง
พร้อมมืออาชารย์ที่ปรึกษาที่ทรงคุณวุฒิ

พลตรีพจน์ เออมพันธุ์ ผู้บังคับบัญชาและผู้ให้โอกาสในการพัฒนามุ่งในการดำเนินงาน

พันเอกหญิงรัตนุช สิงหพันธุ์ ที่ให้ความกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและติดตามการ
ดำเนินงานให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ เป็นผู้ให้คำแนะนำและมีความเมตตาแก่ศิษย์เป็น
อย่างดี

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
วิธีการศึกษา	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	8
สาเหตุของปัญหา	8
วิเคราะห์ภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์	10
วิเคราะห์ทางเลือกยุทธศาสตร์	14
แนวทางการแก้ไขปัญหา	15
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	16
แผนการดำเนินงานและการดำเนินงานของสถานกักกันแห่งรัฐ	16
การพัฒนาสถานกักกันแห่งรัฐในอนาคต	17
กำหนดกรอบด้านยุทธศาสตร์ เรื่องโรคระบาดใหม่	17
บทที่ 4 บทสรุป	18
แนวทางการส่งเสริม	18
ข้อเสนอแนะ	18
เอกสารอ้างอิง	20
ประวัติผู้วิจัย	21

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นเหตุการณ์หนึ่งในหน้าประวัติศาสตร์ที่สำคัญ เนื่องจากเป็นเชื้อไวรัสอุบัติใหม่ที่มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตทั่วโลกจำนวนมาก ตลอดระยะเวลาของการแพร่ระบาดในทุกประเทศ ทำให้มีผลกระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของคนในชาติ ถือเป็นปัญหาด้านความมั่นคงที่สำคัญที่จะนำมาทำการวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางและการวางแผนยุทธศาสตร์ให้การดำเนินงานให้มีความพร้อมและสามารถตอบโต้ต่อสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศไทยยังยิ่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการ เพื่อไปสู่เป้าหมาย ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาว ที่จะทำให้ประเทศไทย มีความมั่นคงในเอกสารและอธิปไตยมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในและภายนอก ประเทศในทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ การพัฒนาประเทศจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่าง การพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงและการพัฒนาศักยภาพให้มีความพร้อมแข็งแกร่ง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีการเสริมสร้างให้คนไทยทุกคนมีสุขภาพดี ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

การกักกันหรือการแยกโรค เป็นการดำเนินงานที่สำคัญในด้านความมั่นคงและการเตรียมความพร้อมในการเผชิญต่อภัยคุกคามในรูปแบบของการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ที่จะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง เนื่องจากเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อ

โรคติดต่อที่มาจากการต่างประเทศ การกักกันในผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศ จะทำให้สามารถแยกผู้เดินทางที่มีการติดเชื้อโรคระบาดมาทำการรักษาและไม่มีการแพร่ระบาดของโรคไปสู่ประชาชนในประเทศไทย ทำให้ประชาชนในชาติมีความปลอดภัยในชีวิต ทั้งยังส่งผลให้ประเทศไทยมีความเสถียรภาพและความมั่นคงเพิ่มสูงขึ้น

การกักกันหรือการแยกโรคที่มีมาตั้งแต่อดีต เพื่อใช้ในการป้องกันโรคติดต่อ ในช่วงปีคริสต์ศักราชที่ 14 ในยุโรปมีการเกิดโรคระบาดที่มาจากการเดินเรือ มีการกักกัน ผู้ต้องสงสัย ในพื้นที่ของท่าเรือ จำนวน 40 วัน การกักกันโรคที่มักจะมีการเกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วย ดำเนินการแยกผู้ป่วย ผู้สัมผัสโรคหรือคนปกติ บนพื้นฐานของกฎระเบียบหรือกฎหมายที่บังคับใช้ ความสำคัญของความหมาย การกักกัน (Quarantine) และการแยกโรค (Isolation) มีดังนี้

การแยกโรค (Isolation) คือการแยกผู้ป่วยโรคระบาดหรือโรคติดเชื้อ ออกจากพื้นที่โรงพยาบาลหรือ พื้นที่เฉพาะไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของโรคระบาด

การกักกันโรค (Quarantine) คือการจำกัดหรือการแยกผู้ที่มีความเสี่ยงหรือสัมผัสโรค ยังไม่มีอาการป่วย มีการกักกันเพื่อเฝ้าระวังจนพ้นระยะเวลาปลอดภัยของการเกิดโรค (History of Quarantine/CDC, 2020)

การกักกันโรคประวัติศาสตร์ของการกักกันและการแยกโรคระบาดสมัยอเมริกายุคต้น มีการเคลื่อนย้ายจำนวนประชากรมาในพื้นที่ดินแดนของอเมริกา มีการระบาดของโรคไข้เหลือง (Yellow fever) ปี 1878 มีการจัดตั้งทั้ง State quarantine และ Local quarantine สามารถดำเนินการได้เป็นอย่างดี สมัยยุคปลายคริสต์ศักราช 19 มีการระบาดของโรคโหตัวร์ (Cholera) มาจากเรือเดินสมุทรที่มาจากยุโรป มีการจัดตั้งการทำการกักกันโรค (Quarantine) อย่างเต็มรูปแบบ มีการกำหนดพื้นที่ และการเพิ่มกำลังพล ที่มีความรู้และความสามารถมาดำเนินการ ภายหลังถือเป็นหน่วยงานที่ซัดเจน เรียกว่าเป็นหน่วยงานควบคุมโรค (CDC) เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้น ในพื้นที่ของท่าเรือ สนามบิน พาณิชย์ เป็นต้น

ยุคปัจจุบัน มีการจัดตั้งหน่วยงานการควบคุมโรคแบบเต็มรูปแบบ มีการวางแผนการเฝ้าระวังการรายงานและการสอบสวนโรค การกักกันหรือการแยกโรคระบาด เป็นกลไกที่สำคัญในการควบคุมไม่ให้มีการแพร่กระจายโรคอย่างเป็นวงกว้าง (History of Quarantine/CDC, 2020)

ในปี 2003 มีโรคระบาดที่เกิดจากการหายใจติดเชื้อเฉียบพลัน (SARS) พบร่วมกับการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ มีผลต่อการลดการแพร่ระบาดของโรคได้เป็นอย่างดี

มีการดำเนินการในหลายประเทศเช่น ประเทศไทยหรืออเมริกา จีน สิงคโปร์ เป็นต้น สามารถจำกัดและไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดเป็นวงกว้าง สามารถใช้ระยะเวลาในการควบคุมได้ในปี 2003 (Learning from SARS,2004)

คำแนะนำการกักกันเพื่อลดการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 โดยองค์การอนามัยโลกบุคคลที่ต้องทำการกักกันโรค มีดังต่อไปนี้ มีการpubผู้ป่วยติดเชื้อห่างกันอยกว่า 1 เมตรและนาน 15 นาที มีการสัมผัสกับผู้ป่วยหรือผู้ที่ส่งสัญ การตรวจรักษาผู้ป่วยหรือผู้ที่ส่งสัญหรือสถานการณ์มีการประเมินว่าจะมีความเสี่ยง แนะนำให้มีการกักกันโรคเพื่อการสังเกตุการณ์ การจัดการในการควบคุมโรคที่มีมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (Considerations for quarantine of contacts of COVID-19 cases/WHO, 2020)

คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ภายใต้การกำกับของกระทรวงสาธารณสุข กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคไวรัสโคโรนา 2019 จากผู้เดินทางมาจากต่างประเทศหรือจากอาณาจักรไทย ให้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติ มาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการหรือแนวทางการดำเนินการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง มีการกำหนดสถานกักกัน สำหรับการจำกัดและลดการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อให้การดำเนินการกิจเพื่อสร้างความมั่นคงของชาติ จึงมีการจัดตั้ง State Quarantine (SQ) สถานกักกันแห่งรัฐ สำหรับคนไทยที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์การเฝ้าระวังโรคและกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่ในการวางแผนการบริหารจัดการสถานกักกันแห่งรัฐ ให้มีประสิทธิภาพ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ตามประกาศกระทรวงการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พุทธศักราช 2548 โดยยุทธศาสตร์ชาติต้านความมั่นคง กระทรวงกลาโหมได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์องรับตามยุทธศาสตร์ชาติต้านความมั่นคงได้กำหนดเอาไว้ คือ “ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข” ประเด็นการพัฒนาศักยภาพของประเทศไทยให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคง ปลอดภัย มุ่งเน้นการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของประเทศไทยให้มีความมั่นคง ปลอดภัย มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติทุกรูปแบบ ปัจจุบันการระบาดของโรค COVID -19 ถือเป็นภัยพิบัติที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง มีผลกระทบต่อทุกภาคส่วน การดำเนินการเพื่อลดการระบาด ถือเป็นการนำยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มาเป็นกรอบแนวคิด เพื่อไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานที่สำคัญ คือกระทรวงกลาโหมและเหล่าทัพต่างภายนอกได้ทำการกำกับดูแลกระทรวงกลาโหมและกระทรวงสาธารณสุข มีผลการดำเนินงานด้านการลดการระบาดของโรค COVID-19 ด้วยการจัดตั้งสถานกักกันแห่งรัฐ

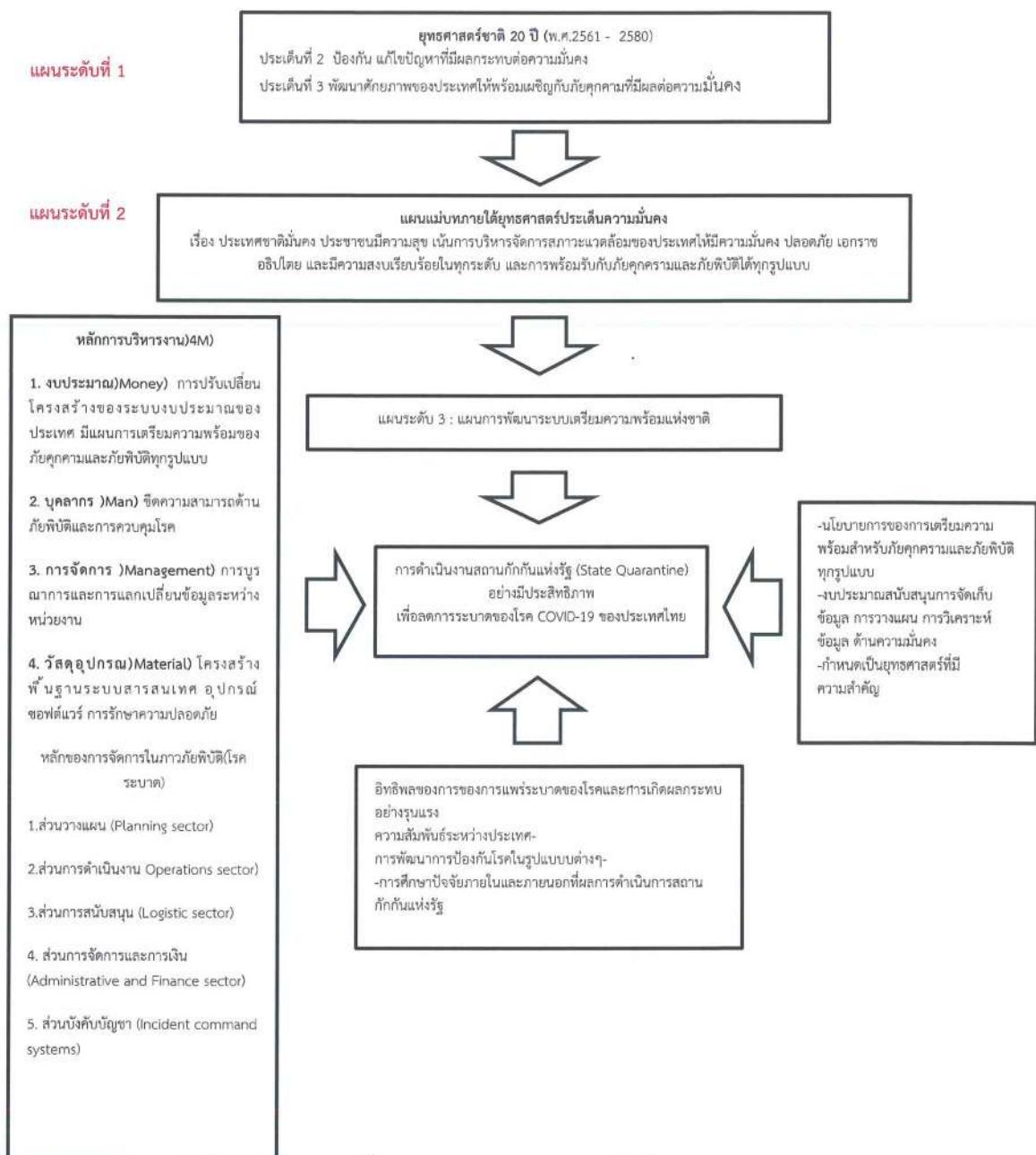
(State Quarantine) และความสำเร็จในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรค ได้เป็นอย่างดี ทำให้ประเทศไทยได้รับชื่อว่าเป็นประเทศที่มีมาตรการดีในการควบคุม COVID-19 ได้มีประสิทธิภาพของโลก (ยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ, 2560)

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อทราบแผนงานและการดำเนินงานของสถานกักกันแห่งรัฐ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
- เพื่ออธิบายปัจจัยภายในและภายนอก ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของสถานกักกันแห่งรัฐ เพื่อเป็นการพัฒนาไปสู่แนวทางหรือการวางแผนในการผู้การเกิดโรคระบาด COVID-19
- เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการสถานกักกันแห่งรัฐ เพื่อลดการระบาดของโรค COVID-19 ในกรอบของยุทธศาสตร์ชาติ พร้อมรับมือกับภัยคุกคามจากโรคระบาด COVID-19 ในประเทศไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการดำเนินการสถานกักกันแห่งรัฐ (State Quarantine) ที่มีประสิทธิภาพในการลดการระบาดของโรคโควิด-19

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ตามแนวทางของวิทยาลัยการทัพบก

2. ขอบเขตการศึกษา

2.1 ข้อมูล เนื้อหา ตำราแปลหรือบทความวิชาการของต่างประเทศ เอกสารทางราชการ
เกี่ยวกับข้องและเอกสารรายงานและวิจัยในต่างประเทศ

2.2 ขอบเขตบริบทที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์
ประเด็นความมั่นคง, เอกสารวิจัยในต่างประเทศและคำสั่งตามกฎหมายของประเทศไทย

2.3 ห่วงเวลาการศึกษา ตั้งแต่ ธันวาคม 2563 ถึง พฤษภาคม 2564

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ศึกษา ค้นคว้า ระเบียบคำสั่ง และนโยบายกลาโหมที่เกี่ยวข้องกับสถานกักกันแห่งรัฐ

3.2 รวบรวมข้อมูลและประสิทธิภาพที่เกี่ยวข้องในการบริหารงาน ค่าใช้จ่ายและ
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานปลอดภัยของสถานกักกันแห่งรัฐ ในการลดการระบาดของ COVID-19

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว จะทำการวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ในกรอบความคิดที่
เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน แนวความคิดหลักการบริหารงาน
(4M) และหลักการจัดการในภาวะภัยพิบัติที่เกิดจากโรคระบาด

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ธ.ค.63	ม.ค.64	กพ..64	มี.ค.64	เม.ย.64	พ.ค.64
พัฒนาและเสนอโครงร่างการวิจัย		↔				
เก็บรวบรวมข้อมูล		←	→			
วิเคราะห์ข้อมูล			←	→		
การสรุปและอภิปรายผล			←	→		
จัดทำรายงานและรูปเล่มการวิจัย					↔	

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบถึงแผนงานและการดำเนินงานของสถานกักกันแห่งรัฐ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
2. ทราบถึงปัจจัยภายในและภายนอก ในการดำเนินการของสถานกักกันแห่งรัฐ เพื่อเป็นการพัฒนาไปสู่แนวทางหรือการวางแผนในกรณีการเกิดโรคระบาด COVID-19
3. นำไปดำเนินการประยุกต์ในกรอบของยุทธศาสตร์ชาติที่สำคัญ ที่เกี่ยวกับความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคาม ที่เกี่ยวกับโรคระบาด COVID-19

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

ไวรัสโคโรนาเป็นไวรัสในวงศ์ใหญ่ที่เป็นสาเหตุของโรคทั้งในสัตว์และคน ในคนนั้น ไวรัสโคโรนาหลายสายพันธุ์ทำให้เกิดโรคระบบทางเดินหายใจตั้งแต่โรคหวัดธรรมดาจนถึงโรคที่มีอาการรุนแรง เช่น โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS) และโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันร้ายแรง (SARS) ไวรัสโคโรนาที่ค้นพบล่าสุดทำให้เกิดโรคติดเชื้อรอบโลกไปทั่วโลก เรียกว่าไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด 19

สาเหตุของปัญหา

การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มมีการระบาดครั้งแรก ในเมืองชูยั่น ประเทศจีน การมีผลต่อระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ทำให้มีการปิดเมืองของจีน เช่น ชูยั่น ชูเปียง และอีกหลายเมืองที่สำคัญ มีผลต่อประชาชนชาวจีนอย่างมากในด้านสุขภาพและการสูญเสียชีวิต มีผลโดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศอย่างรวดเร็ว

ผลกระทบของการระบาดไวรัสโคโรนา 2019 มีผลต่อระดับโลก เนื่องจากการระบาดมีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วและการติดเชื้อที่ง่าย รวมทั้งการเดินทางของประชากรโลก มีหลากหลายวิธีและรวดเร็วกว่าเมื่อในอดีต ทำให้การระบาดของโรคไปได้ในทุกภูมิภาคอย่างรวดเร็ว

การตรวจวินิจฉัยเป็นที่ยากลำบาก เนื่องจากอาการไม่ชัดเจน ไม่สามารถแยกจากผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ได้ พบรอยผื่นปวยมักมีอาการปอดอักเสบอย่างรวดเร็ว และพัฒนาไปสู่ภาวะปอดถูกทำลายอย่างรวดเร็ว คล้ายโรค SARS และการตรวจทางห้องปฏิบัติการไม่มีการทดสอบที่เฉพาะนองจากการเพาะหาเชื้อ ซึ่งใช้วลามนาน ทำให้การวินิจฉัยล่าช้า ทั่วโลกตกอยู่ภายใต้ภาวะวิกฤติ ผู้นำในหลายประเทศมีการตัดสินใจดำเนินการแผนตามยุทธศาสตร์ของแต่ละประเทศ เพื่อนำพาประเทศของตน ไปสู่ความปลอดภัยสูงที่สุด แต่การระบาดไม่มีการลดลง กลับยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น มีการรายงานการเสียชีวิตเพิ่มขึ้นทุกวันจากองค์กรอนามัยโลก มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในแต่ละประเทศในการรับมือกับโรคระบาดใหม่และเป็นการประเมินการตัดสินใจของผู้นำในหลายประเทศ ว่ามีประสิทธิผลไปตามที่คาดการณ์หรือไม่ ทำให้มีการเปลี่ยนการรับมือต่อโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 อย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทันกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทุกวัน เพื่อจดหมายดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้ได้มากที่สุด

"การระบาดใหญ่" (pandemic) และ "ล็อกดาวน์" (lockdown) คือคำที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นคำศัพท์แห่งปี 2020 นับแต่โรคร้ายชินิดน้อบติชีนในจีนเมื่อปลายปี 2019 เชื้อไวรัสชินิดนี้ได้ระบาดไปในทุกทวีปของโลก ไม่เว้นแม้แต่ทวีปแอนตาร์กติกาในขั้วโลกใต้ การระบาดของโรคโควิด-19 ไม่ใช่แค่ภัยคุกคามด้านสาธารณสุขของโลกเท่านั้น แต่ยังนำไปสู่วิกฤตทางเศรษฐกิจและสังคมครั้งรุนแรงเป็นประวัติการณ์ เพราะไม่ว่าโรคติดต่อชนิดนี้ก้าวรายเข้าไปในดินแดนหรือประเทศใดก็ล้วนสร้างหายใจต่อภาคสังคม เศรษฐกิจและการเมือง มีลำดับเหตุการณ์สำคัญ ดังนี้

31 มกราคม 2020 กระทรวงสาธารณสุขไทยพบผู้ป่วยไวรัสโคโรนา 2019 ที่ติดเชื้อในประเทศไทยแรกเป็นคนขึ้นแท่นกี้ คาดว่าได้รับเชื้อจากผู้โดยสารชาวจีน ส่งผลให้ในเวลาต่อมาก กระทรวงฯ ได้ประกาศเฝ้าระวังกลุ่มผู้ที่ทำงานกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เนื่องจากถือเป็นกลุ่มเสี่ยงติดเชื้อไวรัสโคโรนามากที่สุด นักท่องเที่ยวจากจีน ประเทศต้นตอของการแพร่ระบาด

2 กุมภาพันธ์ 2020 พลิบปืนรายงานการพบผู้ได้รับการยืนยันว่าเสียชีวิตจากไวรัสโคโรนา 2019 รายแรกของโลกที่เกิดขึ้นนอกประเทศไทย

11 กุมภาพันธ์ 2020 องค์กรอนามัยโลก ประกาศชื่อที่เป็นทางการสำหรับใช้เรียกโรคทางเดินหายใจที่เกิดจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ว่า "โรคโควิด 19" (Covid-19)

1 มีนาคม 2020 ประกาศบังคับใช้ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่กำหนดให้ "โควิด 19" เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 โดยมีผลบังคับใช้ให้ทั่วประชาชน ผู้ประกอบการ เช่น โรงแรม มีหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องรายงานและแจ้งเมื่อสงสัยหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นโรคติดต่ออันตราย ในวันเดียวกัน กระทรวงสาธารณสุข แจ้งพบผู้ป่วยโควิด-19 คนไทยเสียชีวิตเป็นรายแรก เป็นชายไทย อายุ 35 ปี ที่มีประวัติติดต่อใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยวชาวจีนแล้วล้มป่วย ในเดือนมีนาคม 2020 ประเทศไทยมียอดผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากการแพร่โรคเป็นกลุ่มก้อนขนาดใหญ่ เช่น ในสถานบันเทิง โดยการแพร่เชื้อคลุ่มใหญ่สุดเกิดขึ้นในการกิจกรรมไทย ที่สนามมวยคุณพินี เมื่อวันที่ 6 มีนาคม ซึ่งทำให้ในหนึ่งสัปดาห์ถัดมามียอดผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มกิน 100 คนต่อวัน ทำให้รัฐบาล โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีได้ประกาศใช้พระราชกำหนด (พ.ร.ก.) การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ให้มีผลวันที่ 26 มีนาคม 2020 และมีประกาศห้ามออกนอกเคหะสถานยามวิกาล โดยสั่งให้ประชาชนหลอกการเดินทางข้ามจังหวัดเพื่อควบคุมโรคตั้งแต่คืนวันที่ 3 เมษายน 2020 ปิดช่องทางการเดินทางเข้าประเทศไทย สำหรับผู้ที่จะเดินทางเข้าประเทศไทย ที่เป็นคน

ไทยทางรัฐบาลดำเนินการจัดตั้งสถานกักกันแห่งรัฐ (State Quarantine) มีการดำเนินงานร่วมระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงกลาโหมและกระทรวงสาธารณสุข

ภายหลังจากการระบาดมีการปิดประเทศหรือล็อกดาวน์ในหลายประเทศของโลก ส่งผลต่อความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างใหญ่หลวงต่อเศรษฐกิจโลก เพราะการใช้มาตรการควบคุมโรค สร้างความเสียหายอย่างหนักต่อธุรกิจหลายภาคส่วน ตั้งแต่ในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สายการบิน ภาคการส่งออก อุตสาหกรรมน้ำมัน อุตสาหกรรมบันเทิง งานบริการ ตลอดจนห้างร้านค้าปลีกต่าง ๆ

วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

การเกิดโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ถือเป็นวิกฤติการณ์ด้านสาธารณสุขและของชาติที่รุนแรงมากที่สุด นับจากการเกิดสิ่งครรภ์ที่ 2 และมีความท้าทายครั้งยิ่งใหญ่ของโลก พบมีการแพร่ระบาดไปทุกที่ของโลก มีผู้ป่วยที่ติดเชื้อมากกว่า 80 ล้านคนและเสียชีวิตอย่างน้อย 1.7 ล้านคน รายงานในเดือนธันวาคม 2563 นำไปสู่วิกฤตทางเศรษฐกิจและสังคมครั้งรุนแรงเป็นประวัติการณ์ เมื่อมีการวิเคราะห์ผ่านหลักการบริหารงานด้านยุทธศาสตร์ ตามพังงำนажของชาติในด้านต่างๆ เนื่องจากภาวะวิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มสูงมากขึ้นในประเทศไทย การดำเนินการในการยับยั้งการติดเชื้อที่สำคัญคือการปิดช่องทางเดินทางเข้าประเทศ เช่นด้านชายแดนต่างๆ เป็นต้น และจำกัดพื้นที่ร่วมกับการค้นหาผู้ป่วยติดเชื้อหรือผู้ที่มีความเสี่ยงสูง แต่ด้วยเรื่องของการระบาดอย่างรุนแรงในต่างประเทศ ประชาชนไทยที่อาศัยในต่างประเทศ มีประสงค์ของเดินทางกลับมายังมาตรฐาน เพื่อความปลอดภัยของตนเอง การดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติการควบคุมโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 และตามพระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 มีการสั่งการความรับผิดชอบในการดำเนินการกำหนด มาตรการและแนวทางในการจัดตั้งสถานกักกันแห่งรัฐ มีการกำกับดูแลจากกระทรวงกลาโหมและกระทรวงสาธารณสุข เพื่อลดจำนวนผู้ที่ติดเชื้อภายในประเทศและให้มีความพร้อมในการดำเนินการจัดตั้งสถานกักกันโรคในรูปแบบของเอกชน เพื่อให้คนไทยในชาติไม่ติดเชื้อ และให้นักธุรกิจหรือนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาได้ ทำให้เศรษฐกิจและสังคมมีการพื้นตัวได้ย่างรวดเร็ว ซึ่งได้วิเคราะห์โดยใช้หลัก 4M คือการจัดการ (Management) วัสดุอุปกรณ์ (Material) บุคลากร (Man) และงบประมาณ (Money) ดังนี้

การจัดการ (Management) การดำเนินงานในการการป้องกันการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในระดับโลกมีการจัดการมุ่งเน้นการการป้องกันส่วนบุคคล การป้องกันชุมชน

และการป้องกันการแพร่กระจายไปยังภูมิภาคหรือในต่างประเทศ การดำเนินการจัดการสถานกักกันแห่งรัฐ เป็นการลดการแพร่กระจายโรคจากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทย

ประเทศไทยมีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558 และพระราชบัญญัติ โรคติดต่อ พุทธศักราช 2558 มีกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในการจัดการตอบโต้และการยับยั้งภัยต่างๆ ในเรื่องของโรคระบาดที่เป็นภัยพิบัติที่มีผลกระทบทั้งประเทศและมีระยะเวลาการเกินที่ยาวนานกว่าภัยพิบัติอื่นๆ รัฐบาลจึงมีการบูรณาการจัดตั้ง ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) มีทุกระดับรวมมือ เพื่อให้การระบาดในประเทศไทยสามารถจะยับยั้งได้อย่างต่อเนื่องและประคับประคองให้ประชาชนให้มีความปลอดภัยสูงสุด การจัดตั้งสถานกักกันแห่งรัฐ มีขั้นตอนการดำเนินการตั้งแต่ในต่างประเทศ กระทรวงต่างประเทศจะดำเนินการรวบรวมรายชื่อและโรคประจำตัว เพื่อให้เกิดความปลอดภัยที่เดินทางและเมื่อมาถึงสนามบินต้นทางและปลายทางจะมีการยืนยันข้อมูล การเดินทางทั้งภายนอกหรือภายในประเทศ กระทรวงคมนาคมเป็นผู้อำนวยการเดินทางทั้งหมด สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะดำเนินการตรวจสอบการเข้าเมืองและบังคับใช้กฎหมาย เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติสถานการณ์ฉุกเฉินและพระราชบัญญัติโรคติดต่อในสถานกักกันแห่งรัฐ กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงกลาโหม จะดำเนินการตรวจผู้โดยสารว่ามีแนวโน้มการมีอาการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือต้องการการรักษาในโรงพยาบาล ดำเนินการนำส่งไปยังโรงพยาบาลที่กำหนดไว้ ผู้โดยสารที่มีไม่มีอาการ จะนำไปยังสถานกักกันแห่งรัฐ ที่กำหนดให้ เมื่อมาถึงยังสถานกักกันแห่งรัฐจะมีเจ้าหน้าที่กระทรวงกลาโหมและกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการกักตัว อยู่ในห้องจำนวน 1 ห้องต่อ 1 คน มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ได้ทางโทรศัพท์และสื่อสาร Online เช่น Line Official เป็นต้น จนครบ 14 วัน มีขั้นตอนการปฏิบัติของผู้กักกันดังนี้

- 1.การตรวจวัดอุณหภูมิและรายงานการเจ็บป่วยทุกวัน ถ้ามีการเจ็บป่วยจะมีการให้การรักษาเบื้องต้นหรือการพิจารณาการส่งต่อไปยังโรงพยาบาล ต้องการตัดสินใจของแพทย์ประจำสถานกักกันแห่งรัฐ

- 2.การตรวจการหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 2 ครั้ง ในห้วงวันที่ 3-5 และวันที่ 11-13

- 3.การตรวจการประเมินสภาวะทางด้านจิตวิทยา

เมื่อการดำเนินการครบ 14 วัน ตรวจไม่พบเชื้อและไม่มีอาการผิดปกติ จะดำเนินการปล่อยตัวผู้กักกันไปยังภูมิลำเนาเดิมตามประสงค์ของผู้กักกัน มาตรการเหล่านี้จะมีการจัดการในหลายภาคส่วน ผลที่จะเห็นได้ชัดเจนคือการระบาดภายในประเทศลดลง ทำให้มีมาตรการผ่อนคลายต่างๆ ออกมายังจากการประกาศพระราชกำหนดสถานการณ์ฉุกเฉินฯ

วัสดุอุปกรณ์ (Material) การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้มีการขาดแคลนอุปกรณ์ในการป้องกันการติดเชื้อ เครื่องมือและเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ รวมทั้งสถานที่ในการรับผู้ป่วยติดเชื้อ มีการขยายการดูแลผู้ป่วยหรือผู้สงสัย กักกันในโรงพยาบาล เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างเพียงพอ ในประเทศไทยปัจจุบัน จีนหรือในอเมริกา ภาครัฐจะจัดการเข้าโรงพยาบาลมีการปรับตัวและเตรียมความพร้อมตามแผนที่กำหนดไว้ตามลำดับชั้น การจัดตั้งสถานกักกันแห่งรัฐ ต้องมีความเป็นอยู่ที่เหมาะสม ครบในด้านปัจจัย 4 ของการดำรงชีวิต สำหรับเจ้าหน้าแนวทางการดำเนินงานและการป้องกันการติดเชื้อ ถือเป็นความสำคัญอย่างมาก การติดตามการเจ็บป่วยมีการดำเนินการวัดอุณหภูมิด้วยproto thermometer แบบแก้ว มีปัญหาการตกแตกและการวัดไม่ได้อุณหภูมิที่เที่ยงตรง ในการดำเนินการระยะหลังมีการใช้proto thermometer ดิจิตอล มีความสะดวกในการใช้งานมากขึ้น ทำให้การติดตามสามารถดำเนินการได้สะดวกมากขึ้น การติดตามอาการเป็นการรายงานผ่านระบบ Google form, Application หรือ Line Official ทุกวันทำให้ทราบอาการหรืออาการที่ควรระวังของผู้กักกัน

บุคลากร (Man) ผลกระทบต่อการติดเชื้อในระดับโลก มีการสูญเสียและมีเจ้าหน้าที่ติดเชื้อในทุกประเทศ ยกตัวอย่างในประเทศไทยในช่วงระบาดที่มณฑลอู่ฮั่น ได้บูรณาการระหว่างหน่วยงานสาธารณสุขของประเทศไทยและหน่วยงานทหารเป็นแนวทางในการดำเนินงาน จนเหตุการณ์ได้สงบลง แต่การปฏิบัติการก็มีเจ้าหน้าที่ที่ต้องติดเชื้อหรือเสียชีวิต ดังนั้นการดำเนินการในการดำเนินการการในรายเดือนและบัญชีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต้องมีมาตรการการป้องกัน พร้อมทั้งขั้นตอนการดูแลผู้ป่วย มีความหยุดหย่อนและปรับเปลี่ยนไปตามข้อมูลทางการแพทย์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเนื่องจากเป็นโรคระบาดชนิดใหม่ ข้อมูลที่มีการเก็บข้อมูลจะมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเพิ่มความปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน กระทรวงสาธารณสุขมีส่วนสำคัญในการจัดตั้งและวางแผนทางการดำเนินการของสถานกักกันแห่งรัฐของประเทศไทยร่วมมือกับกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และในทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ทุกระดับชั้นมีความปลอดภัย ตลอดการดำเนินการจัดตั้งสถานกักกันแห่งรัฐ ไม่มีรายงานการติดเชื้อของบุคลากรทั้งในส่วนของราชการหรือของโรงพยาบาลหรือบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง เนื่องมาจาก การเตรียมความพร้อมและการบทวนการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจสอบและการให้ความรู้ในการป้องกันอย่างต่อเนื่อง

งบประมาณ (Money) โรคไวรัสโคโรนา 2019 มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั่วโลก ทุกประเทศของโลกมีการลดลงของรายได้ในภาพรวม ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวนมาก เมื่อมีการปิดประเทศหรือ "ล็อกดาวน์" (lockdown) ทำให้การเดินทางระหว่างประเทศเป็นไปได้ยากลำบาก และขั้นตอนการเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นไปได้ยากลำบาก เพื่อให้เกิดความปลอดภัยของคนในชาติ ส่วนผลกระทบต่อการส่งออกยังมีการดำเนินการได้แต่มักจะเป็นสิ่งที่จะเป็นในชีวิตประจำวัน ทำมีผลต่องบประมาณของประเทศทั่วโลกลดต่ำลงอย่างมาก ขาดความสมดุลหรือเสียรากพื้ด้านการใช้งบประมาณ ประจำปี ประเทศไทยได้รับผลกระทบอย่างมากเช่นกัน มีการปรับเปลี่ยนการใช้งบประมาณในด้านการสาธารณสุขเพิ่มขึ้น ต้องลดการใช้งบประมาณในด้านที่มีความสำคัญน้อยกว่า รายได้ส่วนบุคคลในบางกลุ่มจะลดลงอย่างมากและมีการเลิกจ้างงาน ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ งบประมาณส่วนหนึ่งนำมาใช้ในการดำเนินการจัดการสถานกักกันแห่งรัฐ สำหรับคนไทยที่กลับมาจากต่างประเทศ ตามมาตรการพระราชกำหนดการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้เกิดการลดการระบาดของการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มจากการต้องนำคนไทยกลับจากประเทศจีน มณฑลอู่ซื่น จำนวน 130 คน มีการนำเครื่องบินไปรับ มาทำการกักกันที่พื้นที่ อาคารพักตากอากาศ ของกองทัพเรือ อำเภอสตึกทีบ จังหวัดชลบุรี งบประมาณในการใช้จ่ายมากกว่า 20 ล้านบาท เฉลี่ยต่อคนใช้จ่ายมากกว่า 1 แสนกว่าบาท เมื่อมีเหตุการณ์ระบาดหนักจากกลุ่ม สนามมวย พบร่วงการระบาดของเชื้อส่วนหนึ่งมาจากนกท่องเที่ยว ทำให้มีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว มีมาตรการในการหยุดและการติดเชื้อ การปิดเส้นทางเข้าออกประเทศไทย เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการกำกับดูแลโดยกระทรวงกลาโหม มีการเตรียมการจะจัดพื้นที่ในการกักกันที่โรงพยาบาลเป็นตัวอย่างในจังหวัดกรุงเทพมหานคร แต่เมื่อสถานการณ์รุก ร้ายอย่างรวดเร็ว มีการเริ่มดำเนินการเริ่มแรกตั้งแต่ 4 เมษายน 2563 ที่โรงพยาบาลในจังหวัด กรุงเทพมหานคร มานานถึงปัจจุบัน เป็นส่วนสำคัญหนึ่งในการลดการระบาดของเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 มีการใช้งบประมาณในการป้องกันนี้มีการกักกัน จำนวน 14 วันต่อคน งบประมาณที่ใช้ในการกักกันอยู่ประมาณการกว่า 24,000 บาทต่อ 1 คน แต่เมื่อคิดเป็นงบประมาณแผ่นดินในการใช้มีจำนวนมากเป็นหลายพันล้านบาท ในการที่จะดูแลคนไทยที่เดินทางกลับมาจากต่างประเทศ จึงควรมาตรการในการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสถานกักกันแห่งรัฐและมีความปลอดภัยกับคนในชาติ

วิเคราะห์ทางเลือกทางยุทธศาสตร์

เมื่อมีการวิเคราะห์จากปัจจัยภายใน (SWOT) และภายนอก (PESTEL) การดำเนินการของสถานกักกันแห่งรัฐของประเทศไทย มีผลการดำเนินการที่ดี เนื่องจากมีการรับการเลือกยุทธศาสตร์ในการป้องกันการระบาด โดยการดำเนินการจัดตั้งสถานกักกันแห่งรัฐ การปรับปรุงให้มีความปลอดภัยและทันสมัย มีการลดการใช้จ่ายและจำนวนบุคคลากรในการปฏิบัติงานน่าจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จากการวิเคราะห์ถึงการดำเนินงาน มี 3 แนวทางในการจะพัฒนาการลดการระบาดของการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

แนวทางที่ 1 การพัฒนาอุปกรณ์การติดตามผู้กักกัน สามารถจะตรวจจับความปลอดภัยของผู้กักกันและประชาชน ด้วยการทราบตำแหน่งที่ชัดเจน มีการเตือนเมื่อออกจากพื้นที่ที่กำหนด มีการเตือนเมื่อมีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ เช่น หลุดหรือการพยายามทำร้ายตนเอง จากการดำเนินการมีผู้กักกันหลุดในห้องพักหรือการกระโดดจากที่สูงลงมา ทำให้มีการสูญเสียชีวิตและความพิการ อุปกรณ์ที่สามารถเฝ้าระวังอาการหรือสัญญาณซึ่งของผู้กักกัน ว่ามีไข้หรืออุณหภูมิสูง มีชีพจรเด่นผิดปกติ ออกซิเจนในเลือดผิดปกติหรือการหายใจผิดปกติ เป็นต้น สามารถนำมาใช้ในการนักกันผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศ หรือผู้สูงอายุที่อยู่ในบ้านลำพังหรือผู้ป่วยในโรงพยาบาล การพัฒนาและการผลิตอุปกรณ์การติดตามผู้กักกัน น่าจะมีประโยชน์และคุ้มค่าในการดำเนินการและมีการใช้ได้อย่างไม่สูญเปล่า

แนวทางที่ 2 การพัฒนาระบบการจัดการ ปัจจุบันการจัดการมาจากการดำเนินด้วยบุคคลากรหลายภาคส่วน การสื่อสารหรือการประสานงานเป็นเรื่องสำคัญและการจัดการบางครั้งอาจจะไม่ทันท่วงที มีผลต่อการสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ในการกักกัน เช่นผู้ป่วยตั้งครรภ์ มีเลือดออก สงสัยอาการมีภาวะแท้งบุตรร่วมกับมีภาวะซ้อคจากการเสียเลือด การประเมินเบื้องต้นด้วยทีมแพทย์มีความสำคัญอย่างมากและการประสานการส่งต่ออย่างรวดเร็ว จะสามารถทำให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้กักกันได้อย่างมาก แต่ในสภาวะที่เป็นอยู่ การติดตามอาการ ไม่ทันท่วงทีและการติดต่อประสานงานก็มีการมิใช้ระยะเวลาที่นานมากขึ้น การพัฒนาระบบที่ให้ความทันสมัย ทันท่วงทีจะมีผลต่อการปฏิบัติงานในอนาคต

แนวทางที่ 3 การพัฒนาด้านทรัพยากรด้านบุคคลากร ต้องมีการปฏิบัติการในหน้าที่ที่มีมากกว่าปกติ ต้องมีทักษะความรู้ด้านการป้องกันโรค การสูงชุดป้องกันและการจัดการในภาวะฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง แต่การปฏิบัติที่มีความเสี่ยงตลอดเวลา ทำให้เกิดความเครียดทั้งในระดับตนเอง ครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน

เมื่อมีการวิเคราะห์จากปัจจัยภายใน (SWOT) และภายนอก (PESTEL) แนวทางที่จะทำให้ควบคุมการแพร่ระบาดและความปลอดภัยของผู้กักกัน ลดการสัมผัสและลดจำนวนของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานถือเป็นความสำคัญ เพื่อให้มีเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงานในด้านอื่นๆ ที่มีความสำคัญมากขึ้น

แนวทางการแก้ไขปัญหา

การดำเนินการของสถานกักกันแห่งรัฐ ควรมีแนวทางที่จะนำมาปรับปรุงเพื่อให้มีการดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เมื่อมีการวิเคราะห์จากปัจจัยภายใน (SWOT) และภายนอก (PESTEL) การดำเนินการที่สามารถดำเนินการได้ดีคือการเตรียมด้านบุคลากรที่มีความพร้อมในการปฏิบัติการ การสร้างระบบติดตามอาการหรือการหาอุปกรณ์ที่เป็นสัญญาณเตือนเมื่อผู้กักกันมีความผิดปกติและลดการสูญเสียชีวิตได้เป็นสิ่งสำคัญ การนำอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีหรือปัญญาประดิษฐ์ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการและลดการปฏิบัติการของทรัพยากรบุคคล เมื่อมีอุปกรณ์ติดตามตัวที่เหมาะสมสมร่วมกับการจัดการที่ดี มีผลต่อการลดการใช้จ่ายลง อุปกรณ์ติดตามที่เหมาะสมสมต้องมีการวัดสิ่งที่เป็นค่าสัญญาณชีพ เช่น อุณหภูมิร่างกาย อัตราการเต้นหัวใจ การหายใจ หรือออกซิเจนในเลือด พร้อมทั้งระบบติดตามตัว เช่นการแจ้งเตือนอุกหนาพื้นที่ การแจ้งเตือนเมื่อมีการหลบลี้ เป็นต้น สถานกักกันแห่งรัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินการในโรงเรมที่ได้รับการประเมินมาตรฐานเท่านั้น แต่สามารถใช้การติดตามที่บ้านของผู้กักกันในอนาคตมีการวางแผนการดำเนินการผลิตและพัฒนาการใช้งานอุปกรณ์ติดตามตัวมาใช้ในด้านการแพทย์ในภาวะปกติได้ หรือการติดตามผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้การรักษาหรือการติดตามอาการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ส่วนการจัดการระบบต้องมีความเป็นส่วนตัว ไม่มีการเปิดเผยข้อมูล (Confidential) มีศูนย์สั่งและการติดตามชัดเจนในแต่ละพื้นที่ มีการบูรณาการร่วมกันในทุกภาคส่วน รวมทั้งการให้ความรู้กับประชาชนอย่างรวดเร็วและถูกต้อง จะเป็นแนวทางที่จะประสบความสำเร็จในการจัดตั้งสถานกักกันแห่งรัฐหรือระบบการจัดการกักกันแห่งรัฐ การดำเนินการเตรียมความพร้อมในการตอบโต้ต่อสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภัยพิบัติ เช่นการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ถือเป็นเรื่องสำคัญ การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในด้านความมั่นคงในอนาคต ควรมีการวิเคราะห์และวางแผนด้านความพร้อมการจัดตั้งสถานกักกันแห่งรัฐ ให้มีความพร้อมสำหรับด้านการระบาดของโรคระบาดใหม่

บทที่ 3

บทอภิรายผล

การดำเนินการสถานกักกันแห่งรัฐ เป็นการบังคับและลดการโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ดี การพัฒนาต่อไปในอนาคตสามารถทำให้ สถานกักแห่งรัฐ มีประสิทธิภาพเหมาะสม ลดความเสี่ยงของบุคลากร และลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

แผนการดำเนินงานและการดำเนินงานของสถานกักกันแห่งรัฐ

การดำเนินงานของสถานกักกันแห่งรัฐ มีขั้นตอนที่สามารถนำมาพัฒนาเพื่อให้มีความ สะดวกทั้งผู้กักกันและบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านหน้า การนำเทคโนโลยีด้านอุปกรณ์ติดตาม และความปลอดภัยของการกักกัน สามารถมาทดแทนได้จริง เช่นในประเทศจีน ซึ่งที่มี ระบบดูแลมีการกำหนดเวลาเข้าออกที่พักอาศัย เมื่อออกนอกที่พักอาศัยเกินเวลากำหนด จะมีเจ้าหน้าที่แจ้งเตือนให้ไปกักตัวในสถานที่ที่รัฐจัดไว้ให้ หรือโครงการที่ทำความสะอาดร่วมมือ ของบริษัทสื่อสารของโลกร่วมมือพัฒนา Application แจ้งเตือนและแจ้งสถานะความเสี่ยง ของการสัมผัสดูติดเชื้อ เมื่อมีความเสี่ยงสูงมากจะมีคำแนะนำในการกักตันเองหรือวิธีการ ปฏิบัติเพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อ การดำเนินการกักกันโรคในอนาคตจะมีอุปกรณ์ ที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและการนำปัญญาประดิษฐ์มาเป็นตัวช่วยในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด เนื่องจากบางครั้งการใช้บุคลากรก็อาจจะมีข้อผิดพลาดได้ เช่นตัวอย่างในประเทศไทยอสเตรเลีย จัดทำระบบการกักกันแห่งรัฐ มีการแพร่กระจายอย่าง รวดเร็วกลุ่มใหม่เกิดขึ้น เมื่อสอบถามโรคพบมีความสัมพันธ์ของผู้กักกันโรคกับเจ้าหน้าที่ ที่ดูแลสถานกักกันแห่งรัฐ ทำให้ต้องมีการกำหนดมาตรการเพิ่มขึ้นและกฎหมายในการ ลงโทษ แต่ของประเทศไทยจะพัฒนาระบบการกักกันแห่งรัฐและอุปกรณ์ที่ผลิตเอง เพื่อให้สามารถใช้ได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และประหยัด รองรับการดำเนินงานทั้งในภาวะ เกิดการระบาดโรคชนิดใหม่และภาวะการดูแลผู้ป่วยปกติ

การพัฒนาสถานกักกันแห่งรัฐในอนาคต

สถานกักกันแห่งรัฐในอนาคต มีระบบและอุปกรณ์ตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว การดำเนินงานสามารถดำเนินงานได้ทั้งในโรงพยาบาลเมืองปัจจุบันหรือเป็นสถานกักกันอื่น ที่มีความพร้อม เช่น อาคารอเนกประสงค์ เป็นต้น หรือบ้านพักอาศัยของผู้กักกัน ที่มีความพร้อม จะเพิ่มเติมจากระบบและอุปกรณ์ติดตามเพื่อความปลอดภัย จะเน้นอุปกรณ์ติดตามสัญญาณชีพและการแสดง ที่มีความเสี่ยงในการติดเชื้อหรือมีการรุนแรงมากขึ้น ทำให้การจัดการในการส่งผู้กักกันไปยังโรงพยาบาลที่เหมาะสม มีการติดตามอาการและความปลอดภัยของผู้กักกันตลอด 24 ชั่วโมงผ่านศูนย์อำนวยการของแต่ละจังหวัด สร้างเสริมความพร้อมในการรับมือของการระบาดโรคได้ในทุกจังหวัด ประเทศไทยจะมีมาตรฐานการรักษาและการป้องกันโรคระบาดชนิดใหม่ได้เท่าเทียมกัน การลดต้นทุนของการจัดการระบบเป็นเรื่องที่สำคัญ เมื่อมีขั้นตอนที่ง่าย สะดวก ปลอดภัย แต่ต้องการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ มีผลต่อระบบต่องบประมาณปกติไม่มาก ทำให้มีงบประมาณอย่างเพียงพอเพื่อไปดำเนินงานด้านอื่นๆ ในการตอบโต้ต่อเหตุการณ์การระบาดของโรคอุบัติการณ์ใหม่

กำหนดกรอบด้านยุทธศาสตร์ เรื่องโรคระบาดใหม่

การพัฒนาระบบการรับมือของโรคระบาดใหม่และการพัฒนาระบบการกักกันและอุปกรณ์การติดตามทั้งความปลอดภัยและการแสดงของผู้กักกัน ต้องการความร่วมมือของคนในชาติหลายภาคส่วน จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวความคิดสำหรับเรื่องโรคระบาดใหม่ และการวางแผนการรับมือในระดับต่างๆ พร้อมการพัฒนาไปสู่ความมั่นคงและปลอดภัยของประชาชนไทย การดำเนินการร่างแผนงานในกรณีการรับมือกับภัยพิบัติ ต้องมีการระบุเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรคระบาด เนื่องจากเมื่อย้อนกับไปในทุกทศวรรษจะมีการเกิดโรคระบาดชนิดใหม่เกิดขึ้น มีการสูญเสียทั้งชีวิตประจำการและงบประมาณจำนวนมาก การเตรียมความพร้อมการพัฒนาระบบทั้งมีให้ทันท่วงที เพื่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ สืบต่อไป

บทที่ 4

บทสรุป

การดำเนินการของสถานกักกันแห่งรัฐ มีความสำคัญในการลดการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ดังจะเห็นได้จากจำนวนการติดเชื้อลดลงจนเป็นศูนย์รายมาหลายเดือน เนื่องจากมีมาตรการการบังคับการเข้าออกประเทศอย่างรัดกุม

แนวทางการส่งเสริม

การพัฒนาที่ผู้วิจัยเสนอเป็นหนทางในการที่จะตอบโต้การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 คือการดำเนินการจัดตั้งสถานกักกันแห่งรัฐ ที่มีนำเอาเทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ มาดำเนินการเพื่อเพิ่มความปลอดภัย ลดความเสี่ยงการติดเชื้อและลดการใช้งบประมาณ ในสถานการณ์ในช่วงเกิดการระบาด ทุกพื้นที่ของประเทศไทยจัดการดำเนินการได้ เท่าเทียมกัน พร้อมทั้งยังมีการไปบรรจุในการพัฒนาวิธีการรับมือต่อภัยพิบัติด้านโรค ระบาดอุบัติการณ์ใหม่ ในกรอบของยุทธศาสตร์ชาติ

การพัฒนาระบบหรืออุปกรณ์ดังที่กล่าวมาข้างต้น ต้องการความร่วมมือของทุกภาคส่วน และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การนำไปใช้สามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ภัยพิบัติและ สถานการณ์ปกติ เช่นการติดตามอาการป่วย ลดการนอนโรงพยาบาล ลดการติดเชื้อใน โรงพยาบาล เพิ่มประสิทธิภาพรักษาผู้ป่วยได้ทันท่วงทีและพัฒนาศักยภาพการดูแลผู้ป่วย อย่างเท่าเทียม การเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (BIG DATA) ถือเป็น ผลที่ได้จากการพัฒนาในอนาคต เนื่องจากข้อมูลที่รวบรวม สามารถนำมาวิเคราะห์ เพื่อการวางแผนและกำหนดเป้าหมายด้านความมั่นคง ด้านสุขภาพและเศรษฐกิจให้มี ความชัดเจนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

การพัฒนาระบบหรืออุปกรณ์ดังที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการกำหนดของนโยบายและ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาด้านความมั่นคง การเชิญต่อภัยคุกคามต่างๆ และเพิ่ม ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ให้ทุกคนมีสุขภาพที่ดี เป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ ตามนโยบายของประเทศไทยที่จะก้าวไปสู่ยุค 5G การพัฒนาไปสู่สังคมยุคดิจิทัลและยุค ผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

การทำวิจัยฉบับนี้เพื่อให้เห็นโอกาสในการที่จะพัฒนา โดยการวิเคราะห์ทางด้าน ยุทธศาสตร์ทั้งปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของการ ดำเนินงานด้านสถานกักกันแห่งรัฐแต่เป็นมุ่งมองที่ยังอาจจะมีหลายด้านที่เกี่ยวข้อง สามารถที่จะพัฒนาได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

การประกาศแผนแม่บทภัยใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (18 เมษายน พ.ศ.2562)
ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 136 (51 ก)

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข(2563). แนวทางการบริหารจัดการสถานที่กักกันชั่ว
ทางราชการกำหนด (Quarantine Facilities) ฉบับปรับปรุง Version 3.0

กองนโยบายและแผน สำนักนโยบายและแผน กรมยุทธการทหารบก(2559). เอกสารร่าง
ยุทธศาสตร์ ทบ.พ.ศ.2560-2579

สำนักงานความมั่นคงแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2560). ยุทธศาสตร์การเตรียมความ
พร้อมแห่งชาติ 2560-2564

Center for disease control and prevention. History of Quarantine. (2020).
สืบค้นจาก <http://www.cdc.gov/quarantine/historyquarantine.html>

Stacey Knobler et al. (2004). *Learning from SARS: Preparing for the next
disease outbreak-workshop summary.* สืบค้นจาก
<http://www.nap.edu/catalog/10915.html>

Wendy E. Parmet and Michael S. Sinha (April 2020). COVID-19-The law and
limits of quarantine. The New England Journal of Medicine.

World Health Organization (19 August 2020). Considerations for quarantine of
contacts of COVID-19 cases: Interim guidance

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอกสุธี อินทรชาติ
วัน เดือน ปีเกิด	1 มิถุนายน 2521
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2545	แพทยศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล (วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า)
พ.ศ. 2551	วุฒิบัณฑิตแพทย์ชุกเฉิน โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2545 - 2546	แพทย์ใช้ทุนปีที่ 1 โรงพยาบาลนันทุมหิดล
พ.ศ. 2546 - 2548	รองหัวหน้าหน่วยตรวจโรค กรมการสัตว์ทหารบก
พ.ศ. 2551 - ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำกองอุบัติเหตุและเวชกรรมฉุกเฉิน โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
พ.ศ. 2562 - ปัจจุบัน	นายแพทย์ส่วนตรวจรักษา สำนักงานแพทย์ สำนักงานสนับสนุน สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2562 - ปัจจุบัน	นายแพทย์ส่วนตรวจรักษา สำนักงานแพทย์ สำนักงานสนับสนุน สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
----------------------	---

